

Tanum kommun
kommun@tanum.se

Statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet

Inledning

Inför kommunens arbete med att ta fram en planeringsstrategi har Länsstyrelsen ställt samman ett underlag med statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Underlaget lämnas med stöd av 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 3 kap. 26 § PBL ska Länsstyrelsen i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. I underlaget ska Länsstyrelsen ange hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om Länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Kommunens gällande översiktsplan

Tanums kommun antog sin översiktsplan den 19 juni 2017. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 24 mars 2017.

Översiktsplanen gäller tillsammans med följande ändringar:

- Ändring av översiktsplanen för havet, antagen den 20 september 2018. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 15 maj 2018.
- Ändring av översiktsplanen för vindkraft, antagen den 21 december 2009. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 14 september 2009.
- Ändring av översiktsplanen för Hamburgsund och Hamburgö, antagen den 8 september 2008. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 18 april 2008.
- Ändring av översiktsplanen för Grebbestad, antagen den 6 februari 2006. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 16 september 2005.

- Ändring av översiktsplanen för Tanumshede, antagen den 6 februari 2006. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 8 september 2005.
- Ändring av översiktsplanen för Fjällbacka, antagen den 25 oktober 2004. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 3 september 2004.

Bedömning av granskningsyttrandenas aktualitet

Granskningsyttrandet för översiktsplanen daterat den 19 juni 2017 är i stort fortsatt aktuell. Kommunen har inför antagande av översiktsplanen genomfört vissa justeringar varför granskningsyttrandet inte är aktuell i delar som omfattar:

- Länsstyrelsens uppfattning om att tre av de föreslagna LIS-områdena är olämpliga (område 2, 5.2 och 7) – *områdena har utgått*
- Länsstyrelsens uppfattning om att ny fritidsbåtshamn vid Sibirien är olämplig – *hamnområdet har utgått*

Beträffande framförda synpunkter på vindkraft och riksintresse för vindbruk ser Länsstyrelsen positivt på kommunens pågående arbete med en ändring av översiktsplanen avseende vindbruk¹. Länsstyrelsen har med anledning av det inte gjort någon bedömning av aktualiteten hos granskningsyttrandet tillhörande gällande vindkraftsplanen från år 2009.

Gällande riksintresse för Bohusbanan är Länsstyrelsens bedömning att då riksintresse är ett markanspråk och inte en prioritering så hänger banans framtid inte på riksintresset utan på Trafikverket och regionens prioriteringar av regionala banor. Regionala banor finns med i Västra Götalandsregionens prioriteringar men inte hos Trafikverket, som i princip enbart prioriterar det som kallas stambanor och godsjärnvägar. Regionen ska bidra med regional syn och gör det genom att lyfta regionala banor². Länsstyrelsens uppfattning är att den regionala prioriteringen är mer betydelsefull än utpekande av riksintressen. Riksintresse är en inskränkning i det kommunala planmonopolet, inte en prioritering av anläggningen i sig. Utrymme för banans utveckling kan kommunen ordna i sin översiktsplan utan riksintresse.

Efter översiktsplanens antagande har ändringen av översiktsplanen gällande havet blivit antagen. Frågan om markanvändningen inom kust- och havszonen är därmed hanterad på översiktsplanenivå. Granskningsyttrandet för ändring av översiktsplan för havet (Blå ÖP) daterat den 20 september 2018 är i stora drag fortsatt aktuellt.

¹ Förslag till tematiskt tillägg är för närvarande på utställning. Länsstyrelsen inkommer under maj år 2022 med sitt granskningsyttrande över förslag till ny vindbruksplan och hänvisar därmed till det.

² [Prioriteringar för nationell infrastruktur - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://www.vgregion.se/prioriteringar-for-nationell-infrastruktur)
[Regionala järnvägar - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://www.vgregion.se/regionala-jarnvagar)

Gällande övriga ändringar av översiktsplanen bedömer Länsstyrelsen, mot bakgrund av då gällande lagstiftning och förutsättningar, att granskningsyttrandena i stort är fortsatt aktuella. Länsstyrelsens uppfattning är att flera statliga och mellankommunala intressen har förändrats sedan ändringarna av översiktsplanen togs fram. Det innebär att planerna inte är utformade med hänsyn till de krav, intressen och förutsättningar som tillkommit.

Lagändringar

Nedan redovisas lagändringar av betydelse för den översiktliga planeringen som skett sedan Tanums kommun antog sin översiktsplan. Med hjälp av lagrummet.se går det att få en fullständig redovisning av ändringar sedan en lag publicerades för första gången. Där går det också att hitta varje enskild ändring med information om ikraftträdande, övergångsbestämmelser och vilka förarbetena är.

Plan- och bygglagen

Ändringar i PBL som rör den översiktliga planeringen:

- I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket förändrade kraven på innehållet i översiktsplanen och arbetet med att ta fram planen. Se [SFS 2017:965](#).
- I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Se [SFS 2018:1370](#). Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd för hur kommunerna kan hantera frågan i översiktsplaneringen.
- I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska i princip anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vidare fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser. Se [SFS 2020:76](#).

Miljöbalken (1998:808)

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket exempelvis innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning. Se [SFS 2017:955](#).

Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar

I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen i kraft. Bland anges att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av kravet i 3 kap. PBL om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Se [SFS 2013:866](#).

Kommunen ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod. Kommunens senaste riktlinjer för bostadsförsörjningen antogs år 2014. Länsstyrelsen noterar att kommunen därmed saknar gällande riktlinjer för bostadsförsörjningen.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen. Se [SFS 2018:1197](#).

Nya underlag gällande statliga och mellankommunala intressen

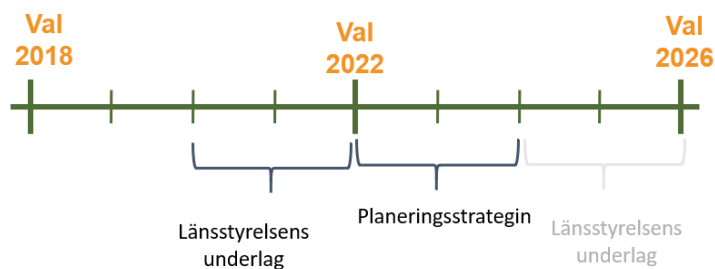
På [ÖP-portalen](#) har Länsstyrelsen samlat råd och tips för översiktlig planering. ÖP-portalen kompletterar [PBL Kunskapsbanken](#), som tillhandahålls av Boverket. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen särskilt tar del av den del på ÖP-portalen som samlats under rubriken *Underlag av betydelse för översiktsplanens aktualitet*. Där lämnar Länsstyrelsen uppgifter om statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet.

För en komplett förteckning över planeringsunderlag hänvisar Länsstyrelsen till [Planeringskatalogen.se](#). Planeringskatalogen är länsstyrelsernas tjänst som förmedlar länsstyrelsernas och de statliga myndigheternas planeringsunderlag på ett ställe. Underlagen kan bestå av geodata, publikationer av olika slag samt webbsidor. Planeringskatalogen uppdateras löpande i avstämning med berörda statliga myndigheter. De underlag som finns där utgör de planeringsunderlag som de statliga myndigheterna vill förmedla till den fysiska planeringen. Med hjälp av tjänsten kan kommunen söka planeringsunderlag utifrån olika avgränsningar såsom kommun, ämne, datum, myndighet eller fritext.

För att underlätta för kommunen har Länsstyrelsen förberett en förteckning över nya och reviderade planeringsunderlag som berör statliga och mellankommunala intressen i Tanums kommun³. Underlaget är hämtat från Plane-

³ Datum för uttag av förteckningen är 2022-03-10. Se bifogad excel-fil.

ringskatalogen och omfattar planeringsunderlag som tillkommit sedan oktober 2015, då Länsstyrelsen skrev samrådsyttrandet för översiktsplanen⁴. Med stöd av förteckningen kan kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen och för att bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3§, 4§ andra stycket 1 och 2 samt 5§ i PBL. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att det kan finnas särskilda kommentarer kring vissa av underlagen i förteckningen. Vänligen notera att förteckningen är som mest aktuell i nära anslutning till datumet för uttaget. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen gör ett eget uttag från Planeringskatalogen om kommunen avser att ta fram sin planeringsstrategi vid ett tillfälle längre fram i tiden.

Övrigt

Länsstyrelsen diskuterar gärna innehållet i detta underlag tillsammans med kommunen i samband med att kommunen tar fram sin planeringsstrategi.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschefen och länsarkitekten Andreas Lidholm med handläggaren Ingrid Lindbom som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/data-skydd.

Bilagor

Excel-fil, utdrag från Planeringskatalogen

⁴ Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att även titta på denna i sitt arbete med planeringsstrategin.